

YOLSUZLUKLA MÜCADELEDE DIŞ DENETİMİN ROLÜ

BAYRAM BARUN
SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ

YERELLEŞME VE YOLSUZLUK KONFERANSI
TEPAV
5-6 ARALIK 2007
ANKARA

SUNUŞ KAPSAMI

- ⇒ Giriş
- ⇒ Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Sistemi İle Yolsuzluk Bağlantısı
- ⇒ Türkiye’de Yeni Kamu Mali Yönetim Anlayışı
- ⇒ Mahalli İdarelerde Yeniden Yapılanma
- ⇒ Ülkemizde Oluşturulan Yeni Denetim Yaklaşımı
- ⇒ Dış Denetimin Yolsuzlukla Mücadelesi
- ⇒ Sayıştayın Mahalli İdarelerde Yapacağı Denetimler
- ⇒ Sonuç

GİRİŞ

- ⇒ Kamu kaynakları- vatandaş
- ⇒ Kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun kullanımı
- ⇒ Kamu yönetimi reform çabaları
- ⇒ Kamu mali yönetiminin unsurları
- ⇒ Türkiye’de reform
- ⇒ Yerelleşme çalışmaları

KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ İLE YOLSUZLUK BAĞLANTISI

⇒ **Kamu mali yönetiminde değişimin eksenleri**

- **Makro mali disiplinin sağlanması**
- **Kamu kaynaklarının stratejik önceliklere tahsisi,**
- **Tahsis edilen kaynakların etkin ve verimli kullanımı**
- **Etkin bir hesap verilebilirlik sisteminin kurulması**

KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ İLE YOLSUZLUK BAĞLANTISI

⇒ **Yeni kamu mali yönetim anlayışı**

- saydamlık,
- hesap verme sorumluluğu
- stratejik planlama
- performans yönetimi
- performans dayalı çok yıllık bütçeleme
- tahakkuk esaslı muhasebe
- iç kontrol ve iç denetim
- dış denetim

KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ İLE YOLSUZLUK BAĞLANTISI

- ⇒ **Saydamlık**
- ⇒ **Hesap verme sorumluluğu**
- ⇒ **Bütçe kapsamı**
- ⇒ **Muhasebe sistemi**
- ⇒ **Stratejik yönetim**
- ⇒ **İç Kontrol**
- ⇒ **Dış denetim**

ÜLKEMİZDE KAMU MALİ YÖNETİM ANLAYIŞI

- ⇒ 1999- 2001 krizleri
- ⇒ Bazı yasal düzenlemeler
- ⇒ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

MAHALLİ İDARELERDE YENİDEN YAPILANMA

- ⇒ Mahalli idarelerin yetki ve görevlerinde artış
- ⇒ Merkezi mali yönetim kurallarının uygulanması
- ⇒ Bazı proje uygulamaları(Köydes)
- ⇒ Mahalli idarelerin mali büyüklükleri
- ⇒ İl özel idaresi, belediye, bağlı idare, birlikler ve şirketlerde denetim

MAHALLİ İDARELERDE YENİDEN YAPILANMA

Mahalli İdarelerde Hesap Verme Sorumluluğu

- ⇒ **Stratejik Plan**
- ⇒ **Performans programı**
- ⇒ **Performans esaslı bütçe**
- ⇒ **Bütçe uygulaması**
- ⇒ **İdare faaliyet raporu**
- ⇒ **Mahalli İdare Meclislerinde raporun görüşülmesi**
- ⇒ **Sayıştayın dış denetim raporu**

MAHALLİ İDARELERDE YENİDEN YAPILANMA

Bazı büyüklükler

- ⇒ 81 il özel idaresi
- ⇒ 3225 belediye
- ⇒ 1610 mahalli idare birliği
- ⇒ 19 adet belediyelere bağlı idare
- ⇒ 176 - 337 - 550 belediye şirketi

MAHALLİ İDARELERDE YENİDEN YAPILANMA

Bazı büyüklükler

- ⇒ Türkiye'nin merkezi yönetim bütçesi (2008) 223 Milyar YTL
- ⇒ Yatırımın payı 11.7 Milyar YTL (% 5.2)
- ⇒ Hazine+Maliye+Çalışma+MEB+MSB Bütçesi 163 Milyar YTL
- ⇒ Diğer tüm bakanlıklar ve idareler 60 Milyar YTL

MAHALLİ İDARELERDE YENİDEN YAPILANMA

Bazı büyüklükler

- ⇒ İstanbul BB konsolide bütçesi 15.7 Milyar YTL
 - Belediye 5.4 Milyar YTL
 - İSKİ 2.8 Milyar YTL
 - İETT 1.5 Milyar YTL
 - 23 şirket 5.9 Milyar YTL
- ⇒ İstanbul BB yatırım bütçesi 6.4 Milyar YTL (% 40)
- ⇒ İstanbul BB/ Merkezi bütçe (% 7)
- ⇒ İBB yatırım bütçesi /Merkezi yatırım bütçesi (% 55)

YENİ DENETİM YAKLAŞIMI

⇒ İç denetim- İç denetçiler

⇒ Dış denetim- Sayıştay

- Mali Denetim
- Uygunluk Denetimi
- Performans denetimi

DIŞ DENETİM - YOLSUZLUKLA MÜCADELE

- ⇒ **INTOSAI Denetim Standartları**
- ⇒ **Lima Deklarasyonu**
- ⇒ **Montevideo Deklarasyonu**
- ⇒ **Cartegana Deklarasyonu**

MAHALLİ İDARELERİN DENETİMİ VE SAYIŞTAY

⇒ İçişleri Bakanlığı

– Vesayet denetimi

⇒ Sayıştay denetimi

– Sayıştay Kanunu Teklifi

- Denetim amacı
- Kapsam
- Denetim türleri
- Mahalli idarelerin denetimi

SONUÇ

- ⇒ **Toplumsal duyarlılık**
- ⇒ **Hesap verilebilirlik**
- ⇒ **Saydamlık**
- ⇒ **Vatandaşın vergisine sahip çıkması**
- ⇒ **Etkin bir parlamenter denetim(Sayıştay)**